

Arkivnr: 2017/14135-1
Saksbehandlar: Heidi Bjønnes Larsen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		24.08.2017

Oppstart av revisjon av 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' og 'Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015'

Samandrag

I fylkestinget si behandling av Regional planstrategi, desember 2016, vart det vedteke at 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' skal reviderast i 2017 og at 'Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015' mogleg skal reviderast i 2017. Mange av utfordringane som er skissert i 'Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015' og 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' har ikkje endra seg mykje, men tematikkar som bioøkonomi, klima, grønt skifte, digitalisering og regionreform er ikkje adressert i dei nemnte dokumenta. Dette er tema som bør undersøkast nærmare og som kan opne for nye moglegheiter for Hordalands landbruket. Det er og eit mål med revisjonen å slå dei nemnte dokumenta saman til eit dokument som skal heite 'Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022'. Dette blir ein temaplan med heimel i regional planstrategi og regional næringsplan. Hovudmål i den rullerte planen vil vere, styrke lønnsemd i Hordalandslandbruket, auke produksjon på lokal ressursar og betre rekruttering til landbruket. For å nå desse måla vil planen ta føre seg følgande tema: 1.auka lønnsemd i nåverande produksjonar, 2.areal- og ressursgrunnlag, 3.kompetanse og rekruttering, 4.klima, grønt skifte, bioøkonomi og andre drivarar for endring.

Forslag til vedtak

1. Fylkesutvalet ber fylkesrådmannen iverksette revisjon 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' og 'Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015'.
2. Fylkesutvalet ber om at revisjonen og politisk handsaming blir gjennomført som skissert i saksdokumentet.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør regional utvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.
Fylkesrådmannen, 04.08.2017

Her startar saksutgreiinga

Bakgrunn

Det er vedteke i Regional planstrategi at 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' skal reviderast i 2017 og at 'Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015' mogleg skal reviderast i 2017.

Fylkeskommunen fekk i 2010 eit utvida medansvar for gjennomføring av landbrukspolitikken på regionalt nivå. Fylkeskommunane si rolle innan nærings- og samfunnsutvikling i landbruket må sjåast i samanheng med fylkeskommunane sitt næringspolitiske arbeid, utdanningspolitiske arbeid og eigarskapen til Innovasjon Norge. 'Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015' vart utarbeida for å lage ein plan for korleis Hordaland fylkeskommune skulle jobbe med dette nye området. Strategien vart forkorta til RULL. RULL strategien inneheld fyst ein faktadel om landbruket i Hordaland. Del to er føringar for korleis midlane som fylkeskommunen årleg for overført frå Landbruks- og matdepartementet (LMD) skal nyttast. I 2014 blei det laga ei landbruksmelding for Hordaland. 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' vart vedteken av Fylkestinget. 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' er rekna som eit supplement til Regional næringsplan for Hordaland 2013-2017. Målet for 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' har vore å styrkje rekruttering til gardane i fylket, samt auke produksjon og lønsemd. Mange av utfordringane som er skissert i 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' har ikkje endra seg mykje, men tematikkar som bioøkonomi, klima, grønt skifte, digitalisering og regionreform er ikkje adressert i dei nemnte dokumenta. Dette er tema det kan løne seg å undersøke nærmare og som kan opne for nye moglegheiter for Hordalands landbruket.

Formål med planarbeidet

Formålet med rulleringsarbeidet er å gjennomføre vedtak gjort i handsaminga av Regional planstrategi, slå saman to dokumenter til ett, oppdatere dokumenta og ta inn nye relevante tematikkar. 'Landbruksmelding for Hordaland' sikta mot auka lønsemd, meir langsiktig arealpolitikk, eigarskifte med meir motivasjon og meir positiv omtale av næringa. Desse problemstillingane er framleis aktuelle. Samtidig ser ein at det er behov for at dokumentet tek opp i seg fleire problemstillingar.

LMD inviterer årleg fylkeskommunane til å kome med innspel til jordbruksforhandlingane. Hordaland fylkeskommune har kome med innspel til jordbruksforhandlingane sidan 2011. Det er ynskjeleg at det rullerte dokumentet i auka grad speglar det som Hordaland fylkeskommune spelar inn til jordbruksforhandlingane.

Hordaland fylkeskommune har ei samfunnsutviklarrolle og det nye dokumentet skal i endå større grad peike på utviklingspotensile i næringa. Dokumentet skal bidra til å vidareføre alt det gode som blir gjort i næringa per i dag og samtidig bidra til å føre næringa mot framtida med å gjere ho meir attraktiv, meir lønsam og gje næringa endå fleire bein å stå på. Det skal vere eit dokument som framhevar moglegheiter, potensiale og identifiserer drivarar for endring og utvikling i landbruket. Mellom anna er det ynskjeleg å starte prosessen med å sjå nærmare på moglegheitene for landbruket i Hordaland innafor bioøkonomi og grøen økonomi slik det er etterspurd i PS 112/2016 FYT «8. Fylkestinget ber fylkesrådmannen vurdere korleis bioøkonomi og grøen økonomi kan definerast nærare og konkretiserast for Hordaland.»

Regionreforma gjer at mykje vil vere i flyt dei neste åra. I ein prosess der ein skal samordna seg med andre er sjansen for ein vellukka prosess større når ein kjenner seg sjølv godt. Rulleringsprosessen skal identifisere og lyfte fram styrkane og svakheitene i landbruket i Hordaland. Målet er at det nye dokumentet ved neste korsveg inngår i eit dokument som er felles for Vestlandet anten som temaplan eller som regionalplan. Det blir i samsvar med intensjonane i regional planstrategi: «Ulike delstrategiar til dømes innan reiseliv, landbruk og mat kan forankrast eller innarbeidast i regional næringsplan for å gje best mogleg samla effekt. Felt der det er naturleg å samhandle på Vestlandet bør kome fram i planen»¹.

Planpremissar

¹ Utviklingsplan for Hordaland – Regional planstrategi 2016 – 2020, side 17.

Nasjonale føringar

- Meld. St. 31 (2014-2015) Garden som ressurs –marknaden som mål – meldinga handlar om korleis potensialet for auka verdiskaping innan dei landbruksbaserte næringane utanom tradisjonelt jord- og skogbruk kan utløysast.
- Meld. St. 27 (2015-2016) Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet – meldinga skildrar korleis IKT kan forenkla og forbetre offentleg sektor. Vidare tek meldinga for seg korleis IKT kan legge til rette for innovasjon og konkurransekraft i næringslivet.
- Meld. St. 6 (2016-2017) Konkurransedyktig skog- og trenæring – meldinga tek utgangspunkt i skogressursane og omtaler berekraftig skogbruk, effektiv transport frå skog til industri og verdiskapande foredlingsindustri. Meldinga peikar vidare på moglegheitene som finnes i eit grønt skifte i økonomien og i bioøkonomien.
- Meld. St. 9 (2016-2017) Fagfolk for fremtiden – Fagskoleutdanning – meldinga legg til rette for god utdanningskvalitet, meir solide fagskular og tettare samarbeid mellom fagskular og arbeidslivet. Meldinga ser og nærare på korleis fagskulesektoren kan bli ytterligare løfta i tida som kjem.
- Meld. St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon – meldinga tek sikte på å styrke konkurransekrafta og effektiviteten på alle ledd i jordbruksbaserte verdikjeder.
- Meld. St. 18 (2016-2017) Berekraftige byar og sterke distrikt – meldinga adresserar retning for utvikling av byar og tettstader. Innafor jordbruk tek meldinga føre seg problemstillingar knytt til jordbruksareal, urbant landbruk, næringsverksemd i fjell og utmark, auka verdiskaping i landbruksbaserte næringar, føringar for landbruk og utmarksforvaltning.
- Kjente ressurser – uante muligheter Regjeringens bioøkonomistrategi - strategien tek føre seg korleis ein nasjonalt gjennom bioøkonomi skal auke verdiskaping og sysselsetting, redusere klimagassutslepp, og meir berekraftig og effektiv utnytting av dei fornybare biologiske ressursane.
- Opplevingar for ein kvar smak, strategi for landbruksbasert reiseliv og reindrifta sine ressursar – strategien synleggjer korleis landbruket og reindrifta kan vere innhaldsleverandørar for reiselivet og inngå i heilskapelege reiselivsprodukt.
- Tilskotsbrev til fylkeskommunane på landbruks- og matområdet frå Landbruks- og matdepartementet – brevet gjev retningslinjer for korleis midlane til rekruttering og kompetanseheving skal nyttast for å styrke verdiskapinga i landbruket regionalt.
- Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging – dokumentet handlar om gode og effektive planprosessar, om planlegging for berekraftig areal- og samfunnsutvikling og om planlegging for attraktive og klimavennlege by- og tettstadsområde.
- Evaluering av landbruksutdanningen på vidaregåande nivå og vurdering av behovet for fagskoler innan landbruk – rapporten er bestilt av Landbruks- og matdepartementet. Rapporten vurderer kvalitet og innhald i utdanninga i dei tradisjonelle landbruksfaga på vidaregåande nivå og landsbruksfag på fagskulenivå. Målet med rapporten er å vurdere kva for tiltak som skal gjennomførast for å møte behovet for kompetanse i landbrukssektoren på kort og lang sikt.
- Økt rekruttering til landbruket – Mangfold og muligheter for fremtiden – rapport frå arbeidsgruppe som i samband med handsaming av jordbruksoppgjeret i 2014 fekk i oppdrag frå Stortinget å sjå nærmare på rekrutteringsspora i jordbruket
- Innspill til en ny retning for Norge – Drømmeløftet 2016 – er ein statusrapport frå Innovasjon Norge som trek fram seks områder som kan gje nye marknadsmoglegheiter for Norge. Desse er havrommet, ren energi, bioøkonomi, helse og velferd, smarte samfunn, kreativ næring og reiseliv.

Regionale føringar

- Regional planstrategi - mål om høg sysselsetting, eit inkluderande samfunn, ei klima- og miljøvenleg utvikling, samarbeid i ein sterk vestlandsregion.
- Regional næringsplan for Hordaland 2013-2017 – plandokumentet skal særleg føre til at næringslivet når resultat i form av meir innovasjon, fleire arbeidsplassar og meir verdiskaping.
- Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017 – Målsetting er å styrkje rekruttering til gardane i fylket, samt auke produksjon og lønsemd.
- Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering, utdanning og likestilling i landbruket i Hordaland for 2011-2015 (RULL) – strategien er todelt der den fyrste delen teke føre seg utviklingstrekk i landbruket i Hordaland. Den andre delen av strategien gjer forslag til tiltak som kan få stønad frå dei statelege midlane.
- Regional plan for kompetanse og arbeidskraft – hovudmål er betre balanse mellom tilbod og etterspurnad etter kompetanse og arbeidskraft i Hordaland

- Klimaplanen for Hordaland 2014- 2030 – målet med planen er å redusere utslepp av klimagassar i Hordaland med 40% innan 2030 i høve til 1991.
- Regionalt bygdeutviklingsprogram Hordaland 2013-2017 – dei regionale bygdeutviklingsprogramma skal fremme både landbruksbasert næringsutvikling og miljø- og klimaarbeid i sektoren. Regionalt bygdeutviklingsprogram i Hordaland inneheld tre hovudelement, regionalt næringsprogram, regionalt miljøprogram og regionalt skog – og klimaprogram.
- Melding om kystskogbruket 2015 – hovudmålet i meldinga er å firedoble verdiskapinga i kystskogbruket fram til 2045, samt auke karbonlageret i kystskogen og erstatte mindre klimavenlege materialar og energikjelder med trevirke.
- Veivalg for lokalmat i Hordaland 2013-2017 – strategien legg vekt på tre utviklingstrekk, styrke identiteten til Hordaland som matregiona, styrke forbrukarane sin kunnskap om matproduzentane i regionen og matopplevingane, styrke vekst og verdiskapande innovasjon på matfeltet.

Plannamn

‘Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022’. ‘Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022’ blir ein temaplan med heimel i regional planstrategi og regional næringsplan.

Tidsperspektiv

Regional planstrategi anbefalar ein planperiode på 12 år for temaplaner. Grunna regionreforma er det føremålstenleg at ‘Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022’ varer fire år, eller til den blir erstatta av andre politisk vedtekne dokument. Det er omskiftelige tider og ‘Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022’ vil bære preg av det. Sjølv om dokumentet har relativt kort levetid, vil det gje eit viktig grunnlag for vidare samarbeid i Vestlandsregionen. Det er ein fordel å ha orden i eigne ting når ein skal slå seg saman med nokon andre. Målet bør være at i løpet av dei fire åra blir ‘Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022’ erstatta med enten ein Landbruksplan for Vestlandet eller at landbruk på Vestlandet inngår som ein del av ein Regional næringsplan for Vestlandet².

Fylkesmannen sin landbruksavdeling skal revidere Regionalt bygdeutviklingsprogram. Det nye dokumentet blir laga samla for Hordaland og Sogn og Fjordane og skal vere ferdig 01.01.2019. Innovasjon Norge jobbar med å samkjøre retningslinjene for begge fylka.

Plantema

Stortingsmelding 11 seier at landbrukets samfunnsoppdrag er «...lønnsom og trygg matproduksjon i tråd med forbrukernes interesser, produksjon av felles goder og bidrag til sysselsetting og verdiskaping i hele landet.»³ ‘Landbruksplan for Hordaland’ vil ha det som eit overordna premiss for planen.

Hovudmål med planen vil vere :

- Styrke lønnsemd i Hordalandslandbruket
- Auke produksjon på lokal ressursar
- Betre rekruttering til landbruket

I arbeidet med planen må ein sjå nærmare på kva som skal til for å nå desse måla. Utfordringane i dag er stort sett dei same som står i ‘Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017’. Vi lever i ei omskifteleg tid der omstilling er eit tilbakevendande tema. Kva blir drivarane for endring i landbruket? Kva moglegheiter vil opna seg og korleis kan Hordaland best nytta desse moglegheitene? Nyskaping handlar ikkje om å gjere noko ein ikkje kan noko om frå før. På ein eller annan måte må nyskaping vere relatert til eksisterande kunnskap eller produksjon. I tillegg til ei kompetent grøn næring, har Hordaland ein sterk blå sektor og mange vellykka klynger. Er det moglegheiter for erfaringsoverføring eller samarbeid?

Auka lønnsemd i nåverande produksjonar

Matproduksjon er jordbruket si primære oppgave og Hordaland leverer godt på frukt, grovfôr, mjølk, storfe og sauenæring. Skogbruket legg grunnlaget for ulike lønsame verdikjeder. I tillegg er landbruket grunnlaget for bygdenæringar og andre felles godar. Dei fleste jordbruksbaserte verdikjedene i Norge er komplette verdikjeder. Grunnlaget for ei godt fungerande verdikjede og norsk næringsmiddelindustri er ein effektiv og berekraftig råvareproduksjon. Planen skal peike på moglege satsingsområder. Kor ligg potensiale for vidare utvikling innan dei ulike produksjonane og korleis kan ein best utløyse potensiale?

² I Sogn og fjordane er Landbruk er ei satsing i [Verdiskapingsplanen for Sogn og Fjordane](#).

³ Meld. St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon (s.9)

Areal- og ressursgrunnlag

I Hordaland er 3% av arealet brukt til jordbruk. Areal og bevaring av dyrka og dyrkbar mark er eit premiss for landbruk i Hordaland. Tilgjengelege jordbruksarealar bør vere av høg kvalitet, vere mest mogleg samanhengande og ha langsiktige leigeavtaler. Regional planstrategi framhevar at «Eit levande landbruk er viktig for beredskap og for å oppretthalda kulturlandskap og biologisk mangfald. Samstundes er landbruket ei næring som gir sysselsetting og busetjing spreidd i heile fylket. Fleirbruk av kulturlandskap, matsatsing og bioøkonomi kan gje landbruket sitt kulturlandskap høgare verdi i framtida»⁴. Det er behov for meir kunnskap om areal situasjonen i fylket. Det er og behov for å sjå nærmare på korleis ulike nivå f.eks. kommune, fylkeskommune, stat og forskning brukar kart.

Kompetanse og rekruttering.

For å sikre rekruttering av ungdomen må garden sikre eit godt inntektsgrunnlag. Den må vere ein arbeidsplass med ny teknologi, som har godt arbeidsmiljø og som gjev rom for ferie og fritid. For å auke inntening og lønnsemd må ein optimalisere drifta. Då er det avgjerande at bøndene er oppdaterte og har brei og god kompetanse. Dei fleste som tek over familiegarden eller går inn i jordbruket gjer det i vaksen alder. Mange av dei har anna utdanning frå før. Rett kompetanse er viktig for å drive garden miljøvennlig og lønsamt. Breitt kompetanse nivå er viktig for lønnsemd i næringa. Kompetansetilbod må vere tilpassa både heiltidsbonden og deltidbonden. Eigarskifte på garden må skje tidleg nok og på ein måte som tek vare på både senioren og den unge. Omdømet for landbruket i Hordland er summen av korleis omverda oppfattar matprodusentane. Denne forståinga er delvis basert på norske forbrukarar så forståing av norsk matproduksjon og lokale råvarer. Med urbanisering av dei bynære kommunane i Hordaland aukar potensialet for urban matproduksjon. Urbant landbruk kan bidra til auka matproduksjon, men og betre innsikt i matproduksjon og betre omdømme for landbruket. Kva er kompetansebehov til næringa i Hordaland? Korleis kan ein best samordne og legge til rette for å møte kompetansebehova i Hordaland?

Klima, grønt skifte, bioøkonomi og andre drivarar for endring

Klima utfordringane krev omstilling til eit samfunn kor vekst og utvikling skjer innafor naturen si tolegrense. Grønt skifte er omlegginga frå ein fossilt driven økonomi, til eit grøntare og meir klimavennleg system. Eit slikt skifte byr på nye moglegheiter for verdiskaping. Bioøkonomi er ein del av det grønne skiftet. Bioøkonomi er eit omgrep som kan forståast på fleire måtar. Ei forståing av omgrepet er at bioøkonomi er ein bærekraftig, effektiv og lønnsam produksjon, uttak og utnytting av fornybare biologiske ressursar til mat, fôr, ingrediensar, helseprodukt, energi, materialar, kjemikaliar, papir, tekstiler og andre produkt⁵. Bruk av teknologiar som bioteknologi, nanoteknologi og IKT er i tillegg til konvensjonelle disiplinær som kjemi, sentralt for utviklinga innanfor ein moderne bioøkonomi⁶. Kunnskap om fotosyntese, planter, fisk, dyr og anna liv og vekst både i hav og på land er noko av det vi treng for å lykkast med bioøkonomien. Noreg har satt mål om å bli klimanøytral innan 2050. Landbruket skal være fossilfrie 2030. Landbruket står for 7% av næringsutsleppa i fylket. Produksjon av mat blir sannsynlegvis ikkje klimanøytralt, men landbruket ynskjer å bidra til at ein reduserer CO₂ fotavtrykket så mykje som råd er innanfor matproduksjon. Klima utfordringane er globale, men mange av løysningane må kome lokalt. Grønt skifte må skje ut frå areala og ressursane ein har til rådighet. Garden og bonden er ein ressurs. Ikkje berre knytt til mat, men og til energi og andre innovasjonar. Her må landbruket og bøndene mobiliserast til å bidra. Det er viktig at ikkje bonden blir fråkopla frå areala. Klimaet endrar seg og blir varmare og våtare. Landbruket må tilpasse seg desse endringane. Varmare klima kan opne for nye produksjonar i Norge. Våtare klima gjer at det er behov for meir midlar til grøfting og jordbearbeiding.

Det grønne skiftet og overgangen frå svart til grønt karbon opnar for moglegheiter i landbrukssektoren. Både jordbruket og skogbruket har moglege konkuransefortrinn som kan utnyttast. Skogen og bruk av tre i bygningar spelar ei viktig rolle i møte med klimaendringar. Forsking og innovasjon kan legge til rette for at karbon frå skog delvis erstattar hydrokarbon frå olje og gass. Gjennom fotosyntensen binder skogen CO₂

⁴ Utviklingsplan for Hordaland – Regional planstrategi 2016 – 2020, side 25

⁵ Kjente ressursar – uante muligheter Regjeringens bioøkonomistrategi (2016)

⁶ Kjente ressursar – uante muligheter Regjeringens bioøkonomistrategi (2016)

og trebygningar fungerer som lagringsplass for CO₂. Avfall i frå skog- og trenæring kan nyttast til biogass og biodiesel. Strategisk planting av tenlege artar på rett plass kan og bidra til å binde jord og hindre ras og flom.

Regional planstrategi peikar på at bioøkonomi og grøn økonomi er ein retning som bør definerast nærare og konkretiserast for Hordaland. Korleis kan Hordaland nytta eksisterande kunnskap og erfaringar frå andre sektorar til å utnytte moglegheitene som ligg i bioøkonomien? Kan ein med utgangspunkt i biomasse skape synergjar mellom blå- og grønsektor? Korleis kan landbruket bidra i produksjon og nytting av biogass? Kan ei ny «grøn klynge» vere aktuelt?

Kva vil drive fram endringar i landbruket i Hordaland? Kva for moglegheiter opnar endringane for? Korleis skal Hordland ruste seg for å utnytte desse moglegheitene? Korleis vil industri 4.0 og 'high-tech farming' med mellom anna digitalisering og robotisering påverke landbruket i Hordaland? Korleis kan Hordaland nytte Smart Spesialisering plattformar for Agri-Food (S3P Agri-Food)? Kan næringa i Hordland auke lønsemd og rekruttering ved bruka av meir FoU? Kan det RFV finansierte forskar prosjektet «Drivers of regional economic restructuring» nyttast til å få innsikt i endringsprosessar i landbruket? Alt dette er spørsmål som vil bli vurdert i arbeidet med planen.

Utgreiingar

- Evaluering - korleis har eksisterande dokument har fungert, - enkel vurdering.
- Utfordringsnotat - det vil bli vurdert om det er aktuelt å utarbeida eige utfordringsnotat for nokre plantema. Kva vil bli drivarane for endring i landbruket i Hordaland og korleis kan ein møte dei og eventuelt utnytte dei moglegheitene dei presenterer?
- Oppdatere og inkludere tall på bedrifter og lokalmat produsentar i Hordaland under landbruk i 'Statistikk i vest'.
- Areal status i Hordaland. Kva er fulldyrka, overflatedyrka osv. Kva for produksjonar finast og kor?
- Legge til rette for kartlegging av situasjonen knytt til leiejord i Hordaland.
- Nytt eksisterande rapportar og kunnskap til å kartlegge potensielle kompetansebehov for næringa i Hordaland
- Kartlegge samarbeid mellom Landbruksnæringa og FoU i Hordaland.

Organisering

Arbeidet med revisjon av dokumenta blir leia av eit sekretariat frå Seksjon for nærings- og lokalsamfunnsutvikling i Hordaland fylkeskommune. Sekretariatet har ansvar for skiving og framdrift i arbeidet. I tillegg til sekretariatet vil det vere ei samrådsgruppe.

Regional planstrategi seier det er obligatorisk med politiske eller administrative representantar frå fylkeskommunen i samrådsgruppa. Fylkesrådmannen tilrår administrativ representasjon næringssejef som leiar for gruppa. Vidare skal representantar for dei mest relevante eksterne organ og verksemder i Hordaland delta. Oppgåvene til samrådsgruppa blir å kome med innspel og synspunkt, informere om arbeidet og drøfte arbeidet i relevante organ og delta i medverknadsarrangement. Både Innovasjon Norge og Fylkesmannen si landbruksavdeling skal i gang med revisjon av sine planar. Det er gunstig for det vidare arbeidet i partnerskapen at 'Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022' delvis speglar tema som skal inngå i deira planar.

Deltakarar i Samrådsgruppe:

- Innovasjon Norge
- Fylkesmannen si landbruksavdeling
- Opplæringsavdelinga Hordaland fylkeskommune
- Regionalavdelinga Hordaland fylkeskommune
- Hordaland Bondelag
- Hordaland Bonde og småbrukarlag

Medverknad

I starten av arbeidet med oppstartsmelding for revisjon av 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' skal reviderast i 2017 og 'Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-

2015' vart det gjennomført eit oppstartsmøte med Planseksjonen i Hordaland fylkeskommune. Etter det vart det gjennomført eit møte med partnerskapen (Innovasjon Norge og Fylkesmannen si landbruksavdeling), fagлага (Hordaland Bondelag og Hordaland Bonde og Småbrukarlag) og Opplæringsavdelinga i Hordland fylkeskommune. Desse har medverka med diskusjonar og innspel til denne politiske saka.

Medverknad i det vidare arbeidet skal gjennomførast slik det er skissert i Regional planstrategi. Regional planstrategi seier at arbeid med revisjon av plan kan organiserast enklare enn første generasjons planar. Planar som ikkje er heima i plan- og bygningslova kan ha enklare organisering enn regionale planar. Vidare seier Regional planstrategi at temaplanar vil ha varierende grad av ekstern medverknad og at dette må fastsetjast i oppstartssaken. Seksjon for nærings- og lokalsamfunnsutvikling har tidligare god erfaring med dialogmøter. Dialogmøter opnar for gode diskusjonar og gjer rom for eit bredt spekter av innspel og erfaringsdeling. På dialogmøtet i tilknytning til dette revisjonsarbeidet vil utgreiingane som er gjort bli presentert og hovudmålsetingar og tematikkar vil bli presentert og diskutert. Det vil bli invitert bredt til dialogmøtet. Invitasjon vil bli sendt til kommunane, FoU institusjonar, vidaregåande skular, regionalt næringsforum, samrådsgruppa og andre. Som temaplan vil behovet for ekstern medverknad bli dekkja gjennom samrådsgruppa og dialogmøtet. Temaplan for landbruket i Hordaland 2018-2022 vil derfor ikkje bli sendt på høring.

Framdriftsplan

Oppstartssak i fylkesutvalet 24. august 2017

Møte i samrådsgruppa i starten av september 2017

Utgreiingar – innan utgangen av oktober 2017

Møte i samrådsgruppa så snart resultatane frå utgreiingane føreligg, men før dialogmøtet

Dialogmøte – november 2017

Møte i samrådsgruppa – desember 2017

'Temaplan for landbruket i Hordaland 2018-2022' klar innan 19.januar 2018

Behandling i OPHE 6/7. februar 2018

Behandling i KIRU 13.februar 2018

Behandling i Fylkesutvalet 21/22.februar 2018

Behandling i Fylkestinget 6/7 mars 2018

Finansiering

Finansiering av revisjonsarbeidet vil bli dekkja under drift for Seksjon for nærings- og lokalsamfunnsutvikling. Kostnader i revisjonsarbeidet er knytt til drift av sekretariatet, samt dialogmøtet for omtrent 40 personar. Det ventas at deltakarene i samrådsgruppa ikkje medfører ekstra kostnader. Utgreiingane det er lagt opp til i løpet i revisjonsarbeidet blir gjennomført intern på Regionalavdelinga.

Gjennomføring av tiltak som blir foreslått i 'Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022' vil bli finansiert gjennom statlege midlar. I tillegg vil landbruk framleis vere ein bransje med særskilt fokus under Handlingsprogram for nærings- og lokalsamfunnsutvikling i Hordaland og prosjekt kan bli delfinansiertast frå desse midlane. Det vil også bli lagt opp til at statlege og andre utviklingsaktørar på regionalt nivå, kommunar, næringsorganisasjonar og andre deltar til finansiering og gjennomføring av konkrete tiltak i planen.